

Споразум са ЕУ је покушај преваре

Пише: Војислав Коштуница
субота, 03 мај 2008 01:23

– Потписивање Споразума о придруживању није у државном интересу Србије већ само у интересу Брисела. И то се не може порећи. Сваки споразум подразумева сагласност две стране, а потпис који је дат сада се налази уз потписе 18 земаља које су признале Косово. Кад те земље једном дођу до тога да ратификују ССП у својим парламентима, нико неће ни помислити да је Косово саставни део Србије и они ће сматрати да смо ми на овај начин индиректно признали, сагласили се са земљама које су признале независно Косово.

Овако је Војислав Коштуница у интервјуу за „Политику” у четвртак коментарисао потпис Божидара Ђелића на Споразум о стабилизацији и придруживању, документ о коме су са Европском унијом највише преговарале две владе у којима је он био премијер. Коштуница је потписивање дочекао изузетно оштром оценом да је реч о „антидржавном” чину. На питање зашто минимизира чињеницу да није цела ЕУ признала Косово, премијер одговара:

Полазим од чињенице да је 18 прилично утицајних земаља Европске уније то већ учинило. ЕУ је као целина послала своју мисију Еулекс на Косово, с циљем да по Ахтисаријевом плану створи независно Косово. ЕУ је 18. фебруара, дан по проглашењу независности Косова, примила к знању проглашење једностране независности КиМ. Дакле, не сматрајући независност правно спорном, дала је зелено светло за кршење међународног права, оградивши се једино тиме да случај Косова представља „изузетак”, без објашњења какав и зашто. Напослетку, Хавијер Солана непосредно после проглашења независности одлази да приштинским званичницима честита независност. И то је онда заокружена прича. Број земаља који није признао Косово не доводи у питање нешто што је намера ЕУ која се, како време одмиче, све више разоткрива, нарочито кроз изјаве Олија Рена о неопходности успостављања добросуседских односа Србије и Косова.

Како ћете то да објасните грађанима? Годинама сте и сами чланство у ЕУ препоручивали као наш циљ, најтешње повезан с развојем и просперитетом земље. У мору лоших вести ову су људи доживели као позитивну и добру, у мери да су неки изашли да прославе на улицама?

Добра вест би за Србију била да је поручила Бриселу: хајде да о овој ствари одговорно разговарамо, хајде да рашчистимо и да унесемо нешто јасноће у наше односе. Нешто отворености, искрености, равноправности, партнерства... То није урађено и потписници Споразума покушавају ту чињеницу да прикрију. Сада једино не разговарамо о томе да ли Србија у ЕУ улази цела или без Косова и Метохије. Неки препоруке ЕУ тумаче као диктат, као нешто беспоговорно. То није добро и коси се са европским вредностима које подразумевају равноправност и уважавање свих потенцијалних чланица.

Многи ће после свега рећи да је то очигледно изгубљена могућност...

Није, јер је укупни број земаља света које су признале Косово мали. Постоје велики проблеми на терену с функционисањем нелегалне Еулукс мисије, преношењем овлашћења са Унмика на Еулукс, с незапсленошћу, корупцијом, криминалом... О томе је ваљало сести и разговарати. То ни на који начин не доводи у питање европско опредељење Србије за које се годинама залажемо, то ни на који начин не представља конфронтацију са светом јер разговор није свађа. Не доводимо ми у питање наше европско опредељење, јер су све парламентарне странке то јасно саопштиле, већ ЕУ у овом тренутку поставља услове који се не постављају сувереним и слободним државама.

За разлику од Вас, Ваши портпароли користе тешке речи: Јудин печат, издаја, бедни, прљави, потпис на Соланин споразум... Мислите ли Ви да је реч о издајничком чину или се трудите да разумете другачије мислеће који можда искрено верују да ћемо унутар ЕУ боље заштитити своје националне интересе?

Лично, тај чин називам противуставним и антидржавним и сматрам да је реч о покушају преваре. Знамо да постоји Резолуција Скупштине Србије од 26. децембра, иза које су стале све странке, и да она садржи одредбу да било који међународни споразум, посебно ССП, мора бити у функцији очувања територијалног интегритета Србије. Овај потпис води разбијању Србије. Не могу да разумем да неко мисли да ће Косово моћи боље да брани тако што ће га се одрећи.

Текст Споразума исти је као и 7. новембра прошле године па многи закључују да се територијалност не доводи у питање.

Територијална целовитост није доведена у питање 7. новембра, него је доведена у питање после 17. фебруара када је 18 држава ЕУ противправним признањем једностране независности најгрубље прекршило парафирани Споразум. И то је суштински проблем. Од страних саговорника често чујем: „Нама је јасноћа важна на крају процеса када догурамо до чланства у ЕУ”. Али шта ће то тада значити најбоље показује изјава коју је Оли Рен дао за ваш лист (о обавези Србије да одржава добросуседске односе са државама у региону).

Томислав Николић за понедељак предлаже заседање Скупштине поводом потписивања ССП. Да ли подржавате његову иницијативу?

Скупштина ће морати да расправља о овом споразуму са становишта Резолуције од 26. децембра прошле године. Ако не пре избора, онда ће свакако морати после избора.

Холандски министар иностраних послова изјавио је да је код њега недавно био специјални изасланик председника Србије који му је рекао да би Тадић радо сарађивао са Хагом, али да га Ви у тој намери блокирате. О ком човеку је реч?

Не знам ко је он, због тога јавно и постављамо то питање. Што се сарадње са Хагом тиче, добро је познато да је много урађено на испуњењу те обавезе Србије. Формиран је Акциони тим, Савет за националну безбедност и у том процесу учествовале су све странке у влади. Сви носе одговорност за постигнути степен сарадње са Хагом... Велика је брука за једну земљу да специјални изасланик председника републике у другој земљи оцењује поступке и опањкава председника владе пред званичницима друге земље без икакве чињеничне основе. То је јадно. Српска јавност треба да зна ко је био тај јунак коме је у четири ока био ближи холандски министар спољних послова од председника Владе Србије. Нису то усамљени случајеви али овај је некако испливао на површину. И хајде, уз те крупне речи о Европи, напретку, европским перспективама да чујемо ко је тај човек који има храбрости да пред страним министром говори неистину о председнику владе а није у стању да то овде мени и јавности саопшти.

Ваш портпарол Андреја Младеновић је министра одбране Шутановца раније називао маринцем, а сада говори о специјалцу. Да ли се циља на истог човека?

Не знам о коме је конкретно реч, али би било важно да то српска јавност сазна.

Рекли сте да ово није први случај цинкарена.

Посао једног званичника није да буде доушник. То није уобичајена појава, али се у једном делу српске политичке елите прилично одомаћила. Информације о томе стижу и кроз дипломатске забелешке али и на разне друге начине. Има тога и у књизи Карле дел Понте која не говори најбоље о нашој сарадњи и нашим међусобним односима, али с друге стране на неколико места наводи неке наше званичнике који су се бавили опањавањем људи у земљи па и мене лично. Тога има и то је недолично. Неслагања су наша унутрашња ствар.

Како видите даљу сарадњу са Хашким трибуналом која је услов свих услова укључујући и реализацију ССП?

У овом тренутку Србија очекује одговор када је реч о случају Харадинај. Та ствар мора да се разјасни. Ви можете сарађивати само с нечим што је легитимни суд. С друге стране, мора бити размотрена наша сарадња с нечим што није суд и то питање и са ЕУ треба да рашчистимо. Чекамо одговор. Јер ако постоји земља која је посвећена испуњавању својих међународних обавеза то је Србија, али сарадња мора бити двострана.

Како се носите са етикетирањем типа – Милошевићев наследник, ултранационалиста, човек коме се не може веровати због националистичких амбиција...

Ја сам патриота, родољуб у најдословнијем смислу речи. Ако сте то у једној релативно малој земљи и ако се при том ваши интереси и ставови косну са интересима моћника у свету, онда постајете националиста што подразумева негативно значење. У том погледу мој став је доследан. Први епитет који сам добио у тренутку када сам победио Слободана Милошевића био је да сам умерени националиста. За њих никада нисам престао да будем националиста.

Склон напредовању, сада сте ултранационалиста.

Верујте да у њиховом речнику националиста, па чак ни умерени, не делује претерано похвално. Али то су они исти који осумњиченима за трговину људским органима и за ратне злочине, попут Харадинаја и Тачија, немају шта да приговоре. Они кажу Коштуница је националиста јер не да и брани део своје територије. Онда нека тако и буде.

Да ли Вас можда мало више боли што Вас политички опоненти у Србији такође тако доживљавају?

Не, једино ми је важно да будем потпуно сигуран да је оно што радим у складу с државним и националним интересима Србије, што су моја најдубља уверења, а то се врло често не исплати. У политичком врењу, у искушењима кроз која пролазимо, потпуно је природно да се чине компромиси. Компромиси су суштина демократије. Ипак, ствар око које не сме бити компромиса је захтев да се са ЕУ разговара – не ратује, не прекидају односи, не гура земља како кажу у самоизолацију, него да се једноставно разговара и кроз одговоран разговор заштите наши државни интереси.

Вероватно ће се и разговарати, али можда не с Вама, можда као ултранационалиста нисте подобни. Зар потписивање ССП није и вид предизборне подршке одређеним странкама?

То је подршка на штету Србије. Видећемо шта ће рећи грађани 11. маја. У борби за Косово и Метохију, која ће потрајати, ово је једна од прилика где је због страначких интереса Србија на губитку.

Већ годинама Запад нас условљава и залупљује врата, можда је процена Ваших доскорашњих коалиционих партнера у ДС-у да већина грађана више нема снаге, после скоро више од две деценије одрицања у име виших циљева. Многи се плаше да ћемо бити можда поново кажњавани ако наставимо да пружамо отпор. Уосталом, Ваша и популарност ДСС-а се из године у годину све више круни. Можда је

људима само до нормалног живота?

Сви знамо причу о врапцу у руци и голубу на грани. Имали смо врапца у руци а то је споразум са Руском Федерацијом и аутопут Хоргош – Пожега и то вам је преко четири и по милијарде евра, што смо ми гурнули у страну. Европа није рај, Европа је неопходност. Бесмислица је очекивати да ће потећи мед и млеко после потписивања ССП или чланства у ЕУ. Осим тога никада ниједна држава предајом своје територије није обезбедила бољи живот својим грађанима. То је пут у марионетски статус Србије који води само у даље раздробљавање наше земље.

Динкић изјављује да Меморандум између „Фијата” и „Заставе” не би био потписан без ССП.

Не видим никакву узрочно-последичну везу између та два догађаја. Апсолутно никаква директна веза не постоји између чланства у ЕУ и аранжмана с „Фијатом”. Као што знате, на том аранжману се радило дуго, требало је рашчистити силне „Заставине” дугове, почела је производња једног италијанског модела и у томе се одмакло кроз рад претходне владе.

Размишљате ли о ДС-у као о постизборном коалиционом партнеру или је свака прича о томе завршена, како је за наш лист недавно рекао Слободан Самарџић?

И поред наших упозорења ДС је расписала председничке изборе у време кад је била важнија одбрана Косова и Метохије, а касније је дошло и до неслагања око скупштинске резолуције која је била неопходна почетком марта – требало је да утврди јасан став кад је реч о даљим преговорима са ЕУ. Да потврди још једанпут у светлости 17. фебруара оно што је смисао и суштина скупштинске резолуције од 26. децембра. ДС је то одбила и сада се види због чега је то урадила, Соланин споразум то потврђује. Дакле, реч је о две потпуно различите политике. У међувремену појавиле су се још неке суштинске разлике. У овом тренутку у тој коалицији имамо две странке (ЛСВ и Г17 плус) које сматрају да је очување Косова и Метохије баласт за Србију.

Да ли би сарадња без Чанка с ДС ипак била могућа и да ли је она могућа с Г17 с којом најдуже сарађујете?

Споразум са ЕУ је покушај преваре

Пише: Војислав Коштуница
субота, 03 мај 2008 01:23

Није ствар у Чанку, ствар је у томе да је наша заједничка политика у једном тренутку престала да постоји због чега сам и предложио расписивање избора. Г17 сада каже да је тврдња да је Косово у Србији равна лудилу као и залагања за очување територијалног интегритета. То је понављано више пута уз чврстину и страст која говори да се ради о уверењу да су сви који кажу да је Косово Србија луди и да је то болест која је захватила Србију. Шта после тога разговарати са њима?

Једна од главних линија удара на Вас у предизборној кампањи гласи да сте постигли телефонски договор с Војиславом Шешељем о томе да ћете поново бити премијер.

На то сам већ одговорио. Да је то тачно, службе које прате те разговоре већ одавно би објавиле стенограм. А што се мог одговора тиче, он је и даље исти. Пре избора се разговара о предизборним коалицијама а после о постизборним коалицијама.

Разговарала: Маријана Милосављевић (Политика)

[објављено: 03.05.2008]